

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 484 | כ"א אלול תשס"ט | 10.9.09 | משורר למנויים בלבד | www.kavnet.co.il | kav1@bezeqint.net | פקס 03-6354490 | טל 03-6354484 | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב

החינוך התעבורתי בתיכונים צומצם השנה ל-15 שעות שנתיות בלבד

ועד המורים לחינוך תעבורתי; חלק מהתקציב לחינוך תעבורתי מועבר לבתי"ס יסודיים במגזר החרדי

הלאומית לבטיחות בדרכים. במשרד מצינים, כי בשנתיים האחרונות קוצץ התקציב של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, ובהתאם לכך קוצץ גם התקציב שהיא מעבירה למשה"ח עבור החינוך התעבורתי.

עוד נמסר, כי התקציב שהחליטה הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים להקצות לחינוך התעבורתי לשנים 2009-2010, מספיק לרכישה של 15 שעות שנתיות לכל אחת מכיתות י"א בשנת הלימודים תש"ע. לפיכך נערך המשרד, בשיתוף עם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, להכנת תוכנית לימודים מרוכזת. התוכנית תכיל את החומר החשוב וההכרחי ביותר, שיילמד במקצוע זה בכיתות י"א.

לגבי הטענה כי חלק מהתקציב התעבורתי מועבר לבתי"ס חרדיים, מצינים במשה"ח, כי התקציב הניתן למשרד מהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מיועד, מלבד לחינוך התעבורתי, גם להוראת הבטיחות בדרכים בחינוך החרדי. במשה"ח טוענים, כי חלוקת התקציב נקבעת בהסכמת הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. מאחר שבחינוך החרדי לא נלמד החינוך התעבורתי בכיתות י"א, הוחלט כי כשליש מהתקציב המועבר מהרשות יוענק לכיתות ה' ח' במוסדות החינוך החרדי. "מטרת הכספים המועברים מהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים עבור החינוך, היא לתרום להפחתת מעורבותם של תלמידים בתאונות דרכים, וזה כולל גם את התלמידים מהמגזר החרדי", טוענים במשה"ח.

החינוך התעבורתי צומצם השנה ל-15 שעות שנתיות בכיתות י"א בלבד, כך נודע לקו לחינוך. עד כה נלמד החינוך התעבורתי בכיתות י"א במסגרת שנתית, בהיקף של כ-30 שעות לימוד. כמו כן נלמד המקצוע בכיתות י'. השנה לא ילמדו תלמידי כיתות י' חינוך תעבורתי.

חברי ועד המורים לחינוך תעבורתי טוענים, כי התקציב, שהועבר למשה"ח מהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, אמור היה להספיק השנה כדי לממן את החינוך התעבורתי בכיתות י"א בהיקף מלא. לטענתם, חלק ניכר מהתקציב הועבר לשיעורי חינוך לבטיחות בדרכים בבתי"ס יסודיים במגזר החרדי. יש לציין, כי משה"ח אמור לממן מתקציבו את לימודי הבטיחות בדרכים בגני הילדים ובחינוך היסודי, ולא מתקציב הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים.

חברי הוועד מדגישים, כי החינוך התעבורתי חשוב במיוחד בכיתה י"א, שבמהלכה חלק נכבד מהתלמידים כבר מקבלים רישיון נהיגה. עוד טוענים חברי הוועד, כי ההודעה על היקף החינוך התעבורתי השנה הגיעה לבתי"ס באיחור רב, סמוך לתחילת שנת הלימודים, ולאחר שמערכות הלימודים כבר היו מוכנות.

ממשה"ח נמסר בתגובה, כי רכישת שעות להוראת החינוך התעבורתי בכיתות י"א נעשית על פי החלטת הממשלה כבר למעלה מ-15 שנה, בהתאם לתקציב שניתן לשם כך מהרשות

משה"ח מפתח כלי איתור חדשים לאבחון מחוננים

השיטה נקבעה בעקבות הצלחתו של ניסוי להעדפה מתקנת של בנות במסגרות המחוננים, שערך משה"ח בשנים האחרונות. הניסוי הסתיים בשנת הלימודים תשס"ט. ממשה"ח נמסר, כי בקבוצת הניסוי השתתפו 14 מרכזי מחוננים ו-5 כיתות ג' למחוננים. בקבוצת הביקורת השתתפו 14 מרכזי מחוננים. בקבוצת הניסוי הושווה כל תלמיד לקבוצת בני מינו, ואילו בקבוצת הביקורת היו הבנים והבנות קבוצה אחת, כפי שהיה נהוג עד כה. מטרת הניסוי הייתה להגיע לייצוג טוב יותר של הבנות בתוך המסגרות למחוננים. ממשה"ח נמסר, כי אודות לניסוי שופר היחס שבין ייצוג הבנות לבין ייצוג הבנים במסגרות המחוננים, כך ששיעורן היחסי עמד על 40%. במצב אשר קדם לניסוי, היה שיעור הבנות במסגרות המחוננים כ-20%-30% בלבד.

משה"ח מפתח כלי איתור חדשים לאבחון מחוננים, על כך נמסר מהמשרד. כלי האיתור החדשים יביאו בחשבון תחומים שאינם נבדקים כמעט במבחני האיתור הנוכחיים, כמו יצירתיות. כלי האיתור החדשים גם אמורים לתת מענה לבעיית המספר הנמוך של הבנות, כשליש בלבד, המאותרות כמחוננות בכלים הקיימים כיום.

עד לסיומו של פיתוח כלי האיתור החדשים, החליט המשרד לגבש את רשימת המחוננים לשנת הלימודים תש"ע במתכונת שונה מבעבר, המעניקה העדפה מתקנת לבנות. על פי מתכונת זו, קבוצת הבנים המוחננים נקבעה השנה רק ביחס להישגי הבנים שהשתתפו במבחני האיתור, וקבוצת הבנות המוחננות נקבעה גם היא ביחס להישגי הבנות שהשתתפו במבחנים. עד כה לא הייתה הפרדה בין בנים לבנות במבחני האיתור.

מחוזות חיפה והצפון ישתפו פעולה עם המשטרה במאבק נגד האלימות בבתי"ס

בילדים ונוער בסיכון, שיטור קהילתי, פעילויות הסברה למניעת אלימות במערכת החינוך, פרויקט עיר ללא אלימות, בטיחות בדרכים, עישון ושימוש באלכוהול בקרב תלמידים וחובת הדיווח למשטרה על כל אירוע של אלימות במוסדות החינוך. ממחוז חיפה נמסר, כי מפקד המחוז הצפוני נענה לפנייתו של זבידה להשתתף במפגש עם מנהלי בתי"ס העל יסודיים במחוז חיפה, שייערך בקרוב.

מנהל מחוז חיפה, אהרון זבידה, ומנהלת מחוז צפון, אורנה שמחון, נפגשו בשבוע שעבר עם מפקד המחוז הצפוני במשטרת ישראל, ניצב שמעון קורן. במפגש סוכם על שיתוף פעולה מערכתי מקיף בין

במפגש סוכם על שיתוף פעולה מערכתי מקיף בין המחוזות והמשטרה, במטרה להפחית את האלימות בבתי"ס.

משרד החינוך; לא ידוע לנו על מחסור במורים בתש"ע

שנת הלימודים שעברה נפתחה עם מחסור בעשרות מורים במערכת החינוך, בעיקר לאנגלית. ומה קורה השנה? בתשובה לשאלה בנושא זה מקו לחינוך, נמסר ממשה"ח כי למשרד לא ידוע על מחסור במורים בתש"ע. עוד נמסר מהמשרד, כי בשל מחסור מסוים במורים לאנגלית, שאותו צפה המשרד כבר לפני כשנה, הוכשרו במהלך השנה החולפת כ-100 אקדמאים להוראת מקצוע האנגלית. משתתפי ההכשרה כבר שובצו בבתי"ס, ופתחו את שנת הלימודים תש"ע כמורים מן המניין. יצוין, כי על פי תוכנית החינוך החדשה של שר החינוך, גדעון סער, תחל בקרוב תוכנית להסבת 500 אקדמאים נוספים להוראת מתמטיקה ומדעים. כמו כן תחל השנה באוניברסיטאות תוכנית הכשרה להוראה לסטודנטים מצטיינים, המוכנים להתחייב ללמד במערכת החינוך. משתתפי התוכנית יזכו למלגות ותמיכה מארגון הגיוינס ומתנועת "הכל חינוך". השנה תורחב גם תוכנית "מצוינים להוראה", שהחלה אשתקד. במסגרת התוכנית מוענק פטור משכר לימוד למועמדים ללימודי הוראה בעלי נתונים גבוהים. השנה ישתתפו בתוכנית 1,100 סטודנטים במכללות להוראה.

המחוזות ובין המשטרה, במטרה להפחית את האלימות בבתי"ס. בין היתר הוחלט, כי קצינים בכירים ממטה המחוז יהיו חברים קבועים בצוותי שיפור האקלים, שיוקמו בבתי"ס בשני המחוזות. במפגש נדונו גם סוגיות בנושאים; אבטחת מוסדות חינוך, טיפול

ב-100 בתי"ס בדרום תופעל תוכנית מערכתית למאבק באלימות תלמידים

ב-100 בתי"ס במחוז דרום תופעל השנה תוכנית מערכתית להטמעת חוזר המנכ"ל בנושא "קידום אקלים בטוח והתמודדות עם אירועי אלימות במוסדות החינוך". על כך נמסר באיגרת מנהלת המחוז, עמירה חיים, למנהלי בתי"ס בדרום לקראת פתיחת שנת הלימודים. התוכנית תופעל בכל חטיבות הביניים במחוז ובמספר בתי"ס נוספים, שבהם שיעור מקרי האלימות גבוה יחסית. עוד נמסר באיגרת, כי התוכנית תיבנה תחילה ברמה המחוזית, ובהמשך תיגזר ממנה תוכנית עבודה לכל ביי"ס, שתלווה בימי הדרכה וימי עיון למנהלים. ועדה מחוזית, בראשות מנהלת המחוז, תעקוב אחר יישום התוכנית בבתי"ס.

גורדון, המכללה האקדמית לחינוך, חיפה, שמחה לבשר על פתיחת תוכנית שלישית לתואר שני חדש!

M.Ed. בחינוך משלב
תוכנית דו-שנתית יום הלימודים בתש"ע הוא יום ב'

התוכנית מכשירה מורים מומחים לשילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל

ההרשמה הסתיימה

M.Ed.

ניהול וארגון מערכות חינוך*

התוכנית מכשירה מורים ומנהלים לתפקידי ניהול בכירים יום הלימודים בתש"ע הוא יום ב'

תוכנית דו-שנתית

ההרשמה הסתיימה

M.Ed.

הוראה ולמידה: פיתוח מורים לתפקידי הדרכה

התוכנית מכשירה מורים לתפקידי הדרכה, הנחיית צוותי הוראה ומנהיגות חינוכית יום הלימודים בתש"ע הוא יום ב'

יום הלימודים בתש"ע הוא יום ב'

• 120 שעות מלימודי התואר השני מוכרים לצורך קידום מקצועי ב"אופק חדש" • משרד החינוך משתתף בשכר הלימוד**

המכללה האקדמית לחינוך
גורדון
חיפה www.gordon.ac.il
גורדון. אקדמיה שהיא בית.

לפרטים והרשמה: טשרניחובסקי 73, חיפה, 04-8590105/6, toar@gordon.ac.il

כשאומרים לתלמידים שלך "סוס-ים",
מה עובר להם בראש?

עמותת אקו-אושן חונכת בשדות-ים את מרכז "מגלים" ללימודי הים והסביבה, ומזמינה את בתי הספר להיכרות חווייתית עם סביבת החוף הים תיכוני של ישראל.
הרצאות בנושאי אקולוגיה וביולוגיה ימית • פיתוח מודעות סביבתית • מגוון פעילויות נוספות

ECOCEAN

מחקר ימי וחינוך סביבתי

לפרטים: אסף אריאל - מתאם החינוך
www.ecoocean.co.il • asaf@ecoocean.com • 054-4912673

הישגי התלמידים הישראליים במבחנים הבינלאומיים – לא כצעקתה

כדור אילנה
הכדור שמושה אילנה

המחנה הכי מהוקשר לראש השנה
חווייה משפחתית מושלמת

הכדור
שעושה גלידה.

מכניסים את החומרים לתוך הכדור, מגלגלים,
משקשים או מתמסרים
אחרי 15 דקות... הגלידה מוכנה!!!

מומלץ בחום על ידי השף אהרני ואודסה שוורץ

מבצע מיוחד לקוראי קו לחינוך
משלוח עם שליח - חינם!!! 03-6050149

"הוויכוח הציבורי בישראל בנושא הישגי התלמידים במבחנים הבינלאומיים, חורג מכל פרופורציה". כך טוענים החוקרים פרופ' אברהם יוגב, עידית לבנה וד"ר יריב פניגר, מאוניברסיטת תל אביב, במאמר המתפרסם בגיליון האחרון של כתב העת "מגמות". שם המאמר – "סינגפור במקום כרכור? מבחני הישג בינלאומיים והגלובליזציה של יעדי החינוך".

הלם ציבורי מתוצאות המבחנים

ישראל משתתפת בכל המבחנים הבינלאומיים; TIMSS, PIRLS, ומשנת 2002 גם ב-PISA.

במבחני PISA 2002 דורגו התלמידים הישראלים בגילאי 15 במקום ה-30 בהבנת הנקרא ובמקומות ה-31 וה-33 במתמטיקה ובמדעים (בהתאמה) מבין 41 מדינות. על פי המאמר, פרסום התוצאות במבחן גרם בישראל ל"הלם ציבורי". מחברי המאמר ערכו מחקר, שבו ביקשו להוכיח, כי חולשתם של תלמידי ישראל במבחנים הבינלאומיים קשורה במידה רבה למאפיינים המקרו-כלכליים והדמוגרפיים של המדינה. כמו כן ביקשו החוקרים להוכיח, כי ניתן לנבא במידה רבה של דיוק את הדירוג במבחנים הבינלאומיים של המדינות השונות. הניבוי הוא באמצעות ארבעה משתנים מקרו-כלכליים ודמוגרפיים.

המשתנים שנבדקו במחקר הם: התמ"ג – התוצר המקומי הגולמי לנפש, אחוז האוכלוסייה הצעירה בגילאי 15 ומטה במדינה, ההשקעה הציבורית בחינוך מתוך התמ"ג, ורמת ההשכלה של האוכלוסייה הבוגרת (בני 25 ומעלה).

התמ"ג קשור להישגי התלמידים, מכיוון שמדינות בעלות תמ"ג גבוה יחסית משקיעות בדרך כלל בחינוך יותר מאשר מדינות בעלות תמ"ג נמוך. אחוז האוכלוסייה הצעירה קשור להישגי התלמידים, מכיוון שבמדינות שבהן הוא גבוה מתחלקים משאבי החינוך בין תלמידים רבים יותר מאשר במדינות שבהן הוא נמוך.

ההשקעה הציבורית בחינוך מתוך התמ"ג קשורה להישגי התלמידים, מכיוון שהיא מבטאת את מחויבותה של המדינה לתחום החינוך. רמת ההשכלה של האוכלוסייה הבוגרת קשורה להישגי התלמידים, מכיוון שככל שהשכלת ההורים גבוהה יותר כך גם גבוהים יותר הישגי ילדיהם. החוקרים השתמשו במחקר בנתוני מבחן PISA 2002 בהבנת הנקרא, בנתוני ארגון ה-UNDP (United Nations Development Programme) של האו"ם ובנתוני הבנק העולמי.

במחקר נמצא קשר חזק במיוחד בין הישגי התלמידים במבחן PISA 2002 בהבנת הנקרא, ובין שניים מהמשתנים שנבדקו – התמ"ג לנפש ואחוז האוכלוסייה הצעירה במדינה. התברר, כי באמצעות שני משתנים אלה בלבד, אפשר לנבא 80% מהשונויות בציון הממוצע של תלמידי המדינות שהשתתפו במבחן. החוקרים מסיקים מממצא זה, כי מצבן הכלכלי והדמוגרפי של המדינות אכן קובעים במידה ניכרת את הצלחת תלמידיהן במבחנים הבינלאומיים.

ציפיות לא ריאליות

לדברי החוקרים, בישראל התמ"ג לנפש נמוך יחסית, בדומה לתמ"ג במדינות העניות באיחוד האירופי, כמו יוון ופורטוגל. כמו כן אחוז האוכלוסייה הצעירה בישראל גבוה מאוד, בדומה למדינות מתפתחות, כמו מקסיקו, פרו, ברזיל ותאילנד.

לעומת זאת, בשני המשתנים האחרים שנבדקו – ישראל דווקא נמצאת במקום טוב. בשיעור ההשקעה בחינוך מתוך התמ"ג, ישראל נמצאת במקום גבוה, כמו מדינות סקנדינביה. ברמת ההשכלה של האוכלוסייה הבוגרת, ישראל נמצאת מעט מעל לממוצע של המדינות שהשתתפו במבחן

PISA. אולם, כאמור, השפעתם של משתנים אלו על הישגי התלמידים בכל המדינות נמצאה במחקר מצומצמת.

על פי מודל ניבוי, שבנו החוקרים בעזרת ארבעת המשתנים, היה הציון של התלמידים הישראלים במבחן להבנת הנקרא אמור להיות 462 נקודות. ציון זה קרוב מאוד לציון הממוצע שהשיגו התלמידים הישראלים בפועל במבחן – 455 נקודות. מכך מסיקים החוקרים, כי המשתנים המקרו-כלכליים והדמוגרפיים של ישראל מנבאים היטב את הישגי תלמידיה. החוקרים טוענים, כי המיקום הנמוך יחסית של ישראל במבחנים אינו צריך להפתיע, או להצדיק תגובה ציבורית של "הלם והיסטריה".

החוקרים סבורים, כי הציפיות של הציבור הישראלי להישגים גבוהים במבחנים הבינלאומיים, כמו גם הציפיות של משה"ח, אינן ריאליות. לדעתם ציפיות אלו נשענות על התפיסה שלנו את עצמנו כ"עם הספר". עוד סבורים החוקרים, כי הניסיונות לחקות שיטות למידה ממדינות המצליחות במבחנים הבינלאומיים, כמו סינגפור או פינלנד, הם חסרי תבונה. הסיבה לכך – מדינות אלו הן בעלות מאפיינים כלכליים, פוליטיים, תרבותיים וחברתיים שונים משל ישראל.

החוקרים סבורים, כי ניתן לשפר מעט את מיקומה של ישראל בדירוג במבחנים הבינלאומיים. לדבריהם, התנאי לכך הוא חיזוק המוטיבציה של התלמידים להשקיע במבחנים. תנאי נוסף הוא השתתפות בתוכניות הכנה למבחנים, הדורשות הוצאה כספית ניכרת. בנוסף לכך, יש לשתף את המורים ובתי"ס בתוכנית הפעולה שתיבנה, ולהימנע ממאבקים מיותרים עליה עם ארגוני המורים.

החשיבה וחינוך לערכים. שיעור הזכאות לבגרות בביה"ס עמד בתשס"ז על 72%.

תוכניות רשותיות

■ בתל אביב; תלמידי בתי"ס היסודיים ילמדו על משבר

המים – בכל בתי"ס היסודיים וגני החובה בתל אביב וביפו תופעל השנה תוכנית לימודים חדשה בנושא משבר המים. התוכנית נקראת "טיפ טיפה חיסכון". התוכנית פותחה על ידי רכזי החינוך ברשות לאיכות הסביבה, בהנחיית אנשי מקצוע וחינוך.

מטרת התוכנית היא להעלות את המודעות של התלמידים לנושא משבר המים, ולהניע אותם לחסוך במים. בין הנושאים בתוכנית; "מצב הכינרת אז והיום", "שימושי המים בבית בדרך ישירה ובדרך עקיפה", "צריכת המים העירונית", ו"מאזן משק המים". במסגרת התוכנית יערכו התלמידים סקרים על השימוש שלהם ושל משפחותיהם במים. כמו כן תתקיים במסגרת התוכנית תחרות לחיסכון במים בין בתי"ס היסודיים בתל אביב.

■ בהרצליה; "דיאלוג משמעותי" בין מורה ותלמיד – בכיתות

ח'–י"א בהרצליה תופעל השנה תוכנית בשם "דיאלוג משמעותי". במסגרת התוכנית תפוצל כל כיתה לשתי קבוצות מספר פעמים בשבוע, למפגש של התלמידים עם מחנך הכיתה ומורה נוסף. בקבוצות יתקיימו מעגלי שיח, שבהם ידונו התלמידים עם המורים בנושאים הרלוונטיים לחייהם. במסגרת המפגשים גם יגדיר כל תלמיד את נקודות החוזק שלו ואת יעדיו ברמה האישית–לימודית וברמה החברתית, ויבנה תוכנית להשגתם. בתיכונים יושם הדגש על מעמד המורה כמבוגר משמעותי עבור התלמידים, מיצוי הפוטנציאל של כל תלמיד וחיזוק האחריות החברתית של חברי הקבוצה.

■ **מעניקים לתלמידים "מפתחות לחיים" שלאחר ביה"ס** – 15 בתי"ס ברשת עמל ישתתפו השנה בפייולט של תוכנית לימודים חדשה בשם "מפתחות לחיים". את התוכנית פיתח המינהל לפדגוגיה של הרשת. במסגרת התוכנית ירכשו התלמידים ידע ומיומנויות מעשיים בתחומי כלכלה, רטוריקה ואזרחות, שיסייעו להם בחייהם כבוגרים. לכל תחום מוקדשים בתוכנית עשרה מערכי שיעור. יחידת הלימוד בכלכלה בתוכנית עוסקת, בין היתר, בנושאים כמו; "כיצד לנהל תקציב אישי ומשפחתי?", "איך כותבים צ'ק?", "סעיפי תלוש המשכורת", "מהו גירעון בתקציב (אוברדרפט)" ו"כיצד קוראים מאזן של בנק". המטרה היא לסייע לתלמידים להתמודד באופן מושכל עם שאלות כלכליות, המטרידות כמעט כל אזרח.

היחידה ברטוריקה עוסקת בשיטות להצגת נושא בעל פה בצורה יעילה. המטרה היא להכשיר את התלמיד להביע רעיון בדרכים שיסייעו לו להשיג את מטרותיו.

היחידה באזרחות עוסקת בשימוש נכון במערכת האינטרנט ככלי עבודה מול הרשויות. המטרה היא להכשיר את התלמידים לאתר מידע רלוונטי מאתרי משרדי הממשלה והרשויות המקומיות, ולנצל את האתרים כדי לבצע פעולות שונות בלי לצאת מהבית, למשל לשלם את תשלומי הארנונה ולמלא טפסים שונים.

לדברי מנהלת המינהל לפדגוגיה של רשת עמל, ד"ר רונית אשכנזי, מערכת החינוך אינה מציינת את בוגריה בכלים בסיסיים, שלהם יזדקקו בהתנהלותם בחיי היום–יום. תוכנית מפתחות לחיים תעניק לתלמידים מיומנויות וכלים בתחומים אלו. התוכנית תועבר השנה בשכבות י' ו–י"א. כל ביה"ס יבחר נושא אחד מהשלושה ויעביר אותו לתלמידים במסגרת סדנה מרוכזת בת 20 שעות, או בשיעורי המחנך במהלך השנה. המורים יוכשרו לתוכנית בהשתלמות, שתתקיים בעוד מספר שבועות.

תוכנית מפתחות לחיים הועלתה לאתר עמלנט בכתובת;

<http://www.amalnet.k12.il/Amalnet/ActionSites/life+keys>

■ **ביה"ס מקיים שת"פ עם התעשייה** – בתיכון הניסויי ברנקו–וייס בבית שמש, מופעלת תוכנית של שיתוף פעולה עם מפעלי התעשייה באזור. במסגרת התוכנית מבקרים תלמידי ביה"ס במפעלים, לוקחים חלק בעבודה במעבדות ובקווי הייצור, ולומדים על התעשייה ועל אחריות בעבודה. מרשת ברנקו–וייס נמסר, כי במסגרת הפעילות נבנו שיתופי פעולה בין קהילת ביה"ס לבין המפעלים. בפרויקט שותפים המפעלים; מנועי בית שמש, טוטנאר, סולל–מערכות סולאריות, טבע ונשר. במסגרת שיתוף הפעולה של ביה"ס עם התעשייה אף השתתף נשיא התאחדות התעשיינים, שרגא ברוש, בטקס פתיחת שנת הלימודים בביה"ס.

לדברי מנהלת ביה"ס, עליזה בלוק, יש ערך רב בשילוב התעשייה בתוך עולם החינוך.

לדברי מנהלת ביה"ס, עליזה בלוק, יש ערך רב בשילוב התעשייה בתוך עולם החינוך. בלוק מוסיפה; "אין עתיד לתעשייה אם לא נשקיע באופן מעמיק בחינוך הדור הבא, אם לא נבנה נכון את עולם הערכים, את השאיפות, את ההישגים ואת תמונות העתיד". תיכון ברנקו וייס מאחד, החל משנת הלימודים תש"ע, את כל החינוך העל–יסודי הממלכתי בבית שמש. בביה"ס לומדים כ–1,200 תלמידים.

בביה"ס מושם דגש על קידום כל תלמיד לפי צרכיו, באמצעות אימון פרטני בקבוצות קטנות, למידה מבוססת פרויקטים לפיתוח

318

המרכז לפסיכולוגיה חיונית יישומית

מחזור שישי להכשרת מנחים

לקבוצות ילדים והורים המיועדות להקנות מיומנויות שליטה עצמית ומיומנויות חברתיות

קורסים שייפתחו באוקטובר 2009:

1. הכשרת מנחים לקבוצות ילדים, לפיתוח שליטה עצמית לצורך הפחתת בעיות משמעת והתנהגות
2. הכשרת מנחים לקבוצות הורים, להקניית מיומנויות להתמודדות עם בעיות התנהגות של הילדים
3. הכשרת מנחים לקבוצות לפיתוח מיומנויות חברתיות לילדים

בראש הצוות המקצועי עומדים

פרופ' תמי רונן ופרופ' מיכאל רוזנבאום.

הקורסים יתקיימו בימי רביעי,

במכללה האקדמית תל אביב יפו, רח' רבנו ירוחם 2 יפו

לפרטים והרשמה נא לפנות ל:

יעל שרון sh_mi@netvision.net.il

www.otsma.org.il

או לטלפונים: 054-5962341, 03-9623341, פקס: 03-9516751

■ בתי"ס בדרום יכינו תוכנית לימודים מתקשבת לעת חירום – לראשונה מזה מספר שנים לא לוותה החזרה ללימודים מחופשת הקיץ בשדרות וביישובי עוטף עזה בהתקפות טילים. עם זאת מצינת מנהלת המחוז, עמירה חיים, באיגרת למנהלי בתי"ס, כי ניסיון העבר מלמד שיש להיערך לשעת חירום. מסיבה זו על כל בתי"ס במחוז להכין מערכים ללמידה מרחוק. כמו כן מנחה מנהלת המחוז את המנהלים להורות למורים לשלב באופן קבוע משימות מתקשבות לתלמידים בתוך תוכנית הלימודים, ולהיערך לקיום לימודים מלאים ככל הניתן באמצעות מערך התקשוב. חיים מוסיפה באיגרת, כי מפקחת התקשוב המחוזית והמדריכים לתקשוב יסייעו במהלך השנה לבתי"ס בהטמעת הלמידה המתקשבת.

■ מאגר "ויקי שיתוף" הגיע לחמישה מיליון ערכים – "ויקי שיתוף" (Wikimedia Commons), מאגר המדיה החופשי הגדול בעולם, הגיע בתחילת החודש לחמישה מיליון ערכים. האתר הוקם לפני חמש שנים בלבד, כמאגר התמונות

האתר הוקם לפני חמש שנים בלבד, כמאגר התמונות המשותף של כל מיזמי ויקימדיה בשפות השונות. המאגר כולל אנימציות, איורים, קבצי קול ווידאו.

המשותף של כל מיזמי ויקימדיה בשפות השונות. המאגר כולל אנימציות, איורים, קבצי קול ווידאו. כמו כן כולל המאגר את כל התמונות המופיעות ב-270 הוויקיפדיות הקיימות בשפות שונות, במיזמים "ויקימילון", "ויקיספר" ומיזמים בינלאומיים נוספים של קרן ויקימדיה. קבצי המדיה המצויים במאגר

הועלו על ידי הגולשים, וניתן לעשות בהם שימוש חופשי. עמותת ויקימדיה ישראל, איגוד האינטרנט הישראלי ומט"ח העלו לאחרונה לאינטרנט מיזם משותף בשם פיקיוויקי. מדובר באתר ישראלי ראשון, המתבסס על מאגר ויקי שיתוף. מטרת המיזם היא לשמש ממשק מקומי ונוח לאיסוף תמונות, המתעדות את חיי היום יום ואירועים שונים בישראל לפני קום מדינה ואחרי קום המדינה. מספר ארכיונים מקומיים כבר תרמו תמונות רבות לארכיון, ובהם ארכיון גן שמואל, ארכיון נאות מרדכי, וארכיון עין החורש. האתר עשוי לשמש את המורים, במיוחד בשיעורי היסטוריה ואזרחות, ואת התלמידים בהכנת עבודות חקר שונות. כתובת מאגר ויקי שיתוף; <http://commons.wikimedia.org> כתובת מיזם פיקיוויקי הישראלי; <http://www.pikiwiki.org.il>

■ תלמידים "נאמני תקשוב" יסייעו בפיתוח אתרים בית ספריים – כ-90 תלמידים, מכיתות ד'-ז' בבתי"ס בחיפה, סיימו לאחרונה השתלמות בתחום המחשבים. במסגרת ההשתלמות הוכשרו התלמידים לשמש כ"נאמני תקשוב" בבתי"ס שבהם הם לומדים. מדובר בקבוצת תלמידים ראשונה, מבין כ-400 תלמידים, שיוכשרו במהלך שנת הלימודים כ"נאמני תקשוב". במסגרת ההשתלמות למדו התלמידים מגוון נושאים בתחום המחשוב, כמו "פיתוח אתרים בית ספריים בטכנולוגיית ה-MOSS של מיקרוסופט", "חידושים במערכת ההפעלה אופיס 2007", "הפעלת לוח חכם אינטראקטיבי", ו"הפעלת כלי תקשורת שיתופיים ברשת בטכנולוגיה מתקדמת".

מטרת הפרויקט היא להכשיר קבוצה בת 4-7 תלמידים מובילים בכל ביי"ס בעיר, בעלי מיומנויות מחשב טובות, שיכולו לסייע למורים ולתלמידים בנושאי תקשוב. כמו כן יסייעו התלמידים בהקמת אתר אינטרנט לביה"ס ואחזקתו, ובפתרון בעיות טכניות במחשבים.

מחפשים אטרקציה ייחודית ליום שיא לתלמידים?

אנו בפרפר בטבע נשמח לארגן בשבילכם יום גיבוש עשיר בפעילויות שישלבו אתגר אישי וקבוצתי יחד עם הנאה וריגוש!

הפעילות תתקיים בפארק האתגרי הנייד שלנו שיוקם במקום שתבחרו - אתרנו ביער קקל באלון הגליל, יער או גן בקרבתכם, חצר בית הספר ועוד. יחד ניצור תכנית בהתאמה אישית לפי צרכי ותקציב בית הספר, מתוך מגוון האפשרויות שאנו מציעים:

גיבוש והישרדות - משחקים אתגריים המבוססים על שיתוף פעולה כתתי. מעברי מכשולים, חציית גשרים, טיפוס על סולמות ועוד.

פארק חבלים - שפע של מתקנים בגבהים שונים בין העצים, גשרי חבלים, רשת טיפוס, שיווי משקל, טרזן ועוד.

משחקי שטח ופעילויות טבע - ניווטים, הסוואה, משחקי טבע חברתיים ועוד.

פעילויות מים - יום כיף מרענן של גיבוש ואתגר בחופים עם מציל או אתרי מים מאושרים לרחצה. אומגה למים, תחרויות רפסודות, גשר חבלים מעל המים ועוד.

להלכה רחוק נוסף אטרקציות שפרפר אורגן ויהיה נוצר אטרקציות!

ניתן לקיים את הפעילויות במסגרת כיתתית, שכבתית או בית ספרית.

מתן: 050-7424192 | ארז: 050-7236741

טל: 077-4562012 | פקס: 04-9862483 | www.parpateva.co.il | parparbateva@gmail.com

■ שירות משמעותי – שלושה מנהלים של בתי"ס על יסודיים מהמגזר הדרוזי בצפון קיבלו בסוף החודש שעבר מכתב הערכה מהרמטכ"ל, רב אלוף גבי אשכנזי. בתי"ס הם תיכון ג'וליס, מקיף בית ג'אן ותיכון חורפיש.

הרמטכ"ל מציין במכתבו: "בית הספר שבניהולך נמצא ברשימת בתי"ס המצטיינים בנכונות בוגריהם לשירות משמעותי בצה"ל בכלל, ובמסלולי הפיקוד בפרט. ידוע לי, כי הנתון "היבש" לכאורה הוא פרי תהליכים נרחבים וארוכים. תהליכים אלו קרמו עור וגידים הודות לנכונות ולמאמץ הרב שלך ושל כלל אנשי ביה"ס – מסגל ההוראה דרך מדריכי השכבה ועד להורים ולתלמידים".

יש לציין, כי חלק ניכר מ-50 בתי"ס המובילים בשיעור הגיוס לשירות משמעותי בצה"ל הם מהצפון, רובם מהמגזר ההתיישבותי. לדברי מנהלת המחוז, אורנה שמחון, תורחב השנה פעילות החינוך הערכי, שמוביל מינהל חברה ונוער במחוז, ובמסגרתה הפעילות המעודדת גיוס לשירות משמעותי בצה"ל. לדבריה, המחוז יפעל השנה גם לקידום ההתנדבות לשירות לאומי כתרומה לקהילה, במגזר הלא יהודי בצפון.

מחוז חיפה

■ פרסם – מחוז חיפה פרסם בשבוע שעבר את סיכום הנתונים על שיעור הזכאות המחוזי בבגרות בקרב בוגרי י"ב בתשס"ח. על פי הסיכום, בתשס"ח סיימו את לימודיהם בכיתות י"ב במחוז 9,279 תלמידים. 98.2% מהתלמידים הוגשו לבחינות הבגרות.

במגזר היהודי ובמגזר הדרוזי במחוז חלה עלייה בשיעור הזכאות לבגרות בתשס"ח. שיעור הזכאות במגזר היהודי עמד על 69.3% לעומת 67% בתשס"ז. שיעור הזכאות במגזר הדרוזי עמד על 45.6% לעומת 42.7% בתשס"ז. לעומת זאת, חלה בתשס"ח ירידה בשיעור הזכאות במגזר הערבי במחוז, והוא עמד על 47.8% לעומת 50.2% בתשס"ז. יש לציין, כי שיעור הזכאות לבגרות במחוז חיפה גבוה מממוצע הזכאות לבגרות הארצי, העומד על 62.9% במגזר היהודי ועל 41.6% במגזר הלא יהודי.

נתונים נוספים מהסיכום המחוזי; 91.1% מתעודות הבגרות של בוגרי מחזור תשס"ח במגזר היהודי ו-78.8% מתעודות הבגרות במגזר הלא יהודי במחוז, עומדות בתנאי סף הכניסה ללימודים באוניברסיטאות. כמו

פילוח ההישגים על פי מקצועות הלימוד, הועברו לבתי"ס כבר במהלך שנת הלימודים תשס"ט, במטרה לאפשר למנהלים לנתח אותם וללמוד מהצלחות ומנקודות התורפה. ראשי הרשויות המקומיות קיבלו בימים אלו דו"חות יישוביים, המציגים את שיעורי הזכאות לבגרות בכל אחד מבתי"ס העל יסודיים בתחומן.

מחוז מרכז

■ בועה אקולוגית – בקריית החינוך אורט ליבוביץ' בנתניה התקיימו בחודשים האחרונים עבודות בינוי ושיפוצים בהיקף נרחב. מביה"ס נמסר, כי לקראת תחילת שנת הלימודים הסתיימה הקמתו של מבנה, המכיל ספרייה ממוחשבת ואולם רב-תכליתי. בהקמת המבנה הושקעו למעלה מ-4.5 מיליון ש"ח. האולם ישמש להרצאות, מופעים, שיעורי מחול ופעילויות גופניות נוספות. המבנה הוקם אודות לתרומה של בלומה אפל מקנדה, שנפטרה לאחרונה, וייקרא על שמה.

בביה"ס הסתיימה לאחרונה גם בנייתה של בועה אקולוגית. הבועה תשמש את תלמידי חטיבת הביניים ומגמות הביולוגיה ומדעי הסביבה בחטיבה העליונה. הבועה מכילה שולחנות עבודה, כלובים לבעלי חיים, מגוון מצעי קרקע ובריכות מים. הקמת הבועה האקולוגית, שעלותה כמיליון ש"ח, התאפשרה אודות לתרומה של מאיר גדסי מקנדה. במסגרת טיפוח התרבות הסביבתית

הבועה מכילה שולחנות עבודה, כלובים לבעלי חיים, מגוון מצעי קרקע ובריכות מים.

ה"ירוקה" בביה"ס, תוקם בו בקרוב גם מערכת להפקת אנרגיה סולארית. המערכת תספק לביה"ס חשמל ותחסוך בהוצאות ובזיהום האוויר.

כמו כן תחל בקרוב בנייתם של מטבח וחדר אוכל לפנימיית ביה"ס, שייפתחו בתחילת שנת הלימודים תשע"א. במקביל, משלים מינהל ההנדסה בעיריית נתניה בימים אלה להכין את התוכניות להיכל ספורט חדש לביה"ס, שישרת את התלמידים ביום ואת תושבי מזרח נתניה וקריית השרון בשעות הערב.

לדברי מנהל אורט ליבוביץ', ד"ר צביקה רייטר, ההשקעה בתשתיות משלימה את

ההשקעה הפדגוגית הנרחבת בביה"ס, שהובילה לעלייה של 24% בזכאות לבגרות בתוך שנתיים.

מחוז תל אביב

■ קוד עירוני – במערכת החינוך בחולון לומדים בתש"ע כ-30 אלף תלמידים. השנה ממשיכה רפורמת אופק חדש להתרחב בעיר. לרפורמה, הכוללת כבר 22 בתי"ס יסודיים, מצטרפות חטיבות הביניים אילון, אורט מדעים, עתידים, כרם שלמה, קציר, קוגל ויבנה.

מערכת החינוך בחולון תשיק קוד עירוני למשמעת, שעל הכנתו עמל כשנה צוות משימה מיוחד. הקוד יכלול כללים בסיסיים להתנהגות, ליחסי מורה ותלמיד וליחסי הורים ומחנכים.

מעיריית חולון נמסר, כי הצוות הקפיד לשלב בקוד העירוני את הנחיות חוזר המנכ"ל לקידום אקלים בטוח והתמודדות עם אירועי אלימות במוסדות החינוך, שפורסם בסוף החודש שעבר. במהלך החודש הנוכחי יתקיימו דיונים על הקוד, שבהם ישתתפו מנהלים, מורים, הורים ותלמידים. השקת הקוד תתקיים בחודש אוקטובר.

בקרב ייחנך בחולון המשכן החדש של מרכז המאור – מרכז אבחונים וטיפוליים רשומי. המרכז מבצע אבחונים לתלמידי ביה"ס היסודיים והעל יסודיים בעיר. כמו כן מפעיל המרכז קבוצות טיפוליות להוראה מתקנת. בתש"ע יאבחן המרכז כ-600 תלמידים, ויפעיל כ-100 קבוצות להוראה מתקנת.

השנה מגדילה העירייה את תקציבו של המרכז, וייערכו בו גם אבחונים לילדים מהגנים, בהתאם להמלצות הגננות.

מחוז דרום

■ השקיעה – במערכת החינוך בבאר שבע לומדים השנה כ-41 אלף תלמידים. תקציב מערכת החינוך העירונית עומד על כ-280 מיליון ש"ח, מהם כ-95 מיליון ש"ח מממנת העירייה ואת השאר – משה"ח וההורים.

במהלך החודשים האחרונים השקיעה עיריית באר שבע כ-12 מיליון ש"ח בבינוי, שיפוצים, הקמת תשתיות וסילוק מפגעי בטיחות במוסדות החינוך. השנה נפתח בעיר בי"ס גשר לחינוך מיוחד, והורחבו מבני ביה"ס היסודי רמות הרכס וביה"ס הממלכתי-דתי נווה זאב.

מהעירייה נמסר, כי מרבית עבודות הבינוי והשיפוצים כבר הסתיימו, ומקצתן יימשכו בחודשים הקרובים, תוך מתן דגש לשמירה על כללי הבטיחות.